

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 11 päivänä tammikuuta 2021

5/2021

Valtioneuvoston asetus

**vuosina 2020–2025 maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin myönnettävästä
avustuksesta ja tähän tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n ja valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 7 c §:n nojalla, sellaisena kuin niistä jälkimmäinen on laissa 689/2001:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään valtion talousarviossa maankäyttösektorin ilmastopoliittikaan momentille 30.40.22 (luonnonvara- ja biotalouden edistäminen) vuosittain osoitetun määrärahan käytöstä.

2 §

Määritelmä

Tässä asetuksessa *maankäyttösektorilla* tarkoitetaan kansallisessa kasvihuonekaasujen inventaariojärjestelmässä käytettävän maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous-sektorin mukaisia maankäyttöluokkia: metsämaa, viljelysmaa, ruohikkoalueet, kosteikot, rakennettu maa sekä muu maa.

3 §

Määrärahan käytön tavoitteet

Määrärahalla maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden tarkoituksena on tukea Suomen 2035 hiilineutraaliustavoitteen toteutumista. Sen avulla edistetään kokonaiskestävää kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti seuraavia tavoitteita:

- 1) ylläpitää ja vahvistaa hiilinieluja ja -varastoja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä;
- 2) vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä;
- 3) edistää maa- ja metsätalouden sopeutumista ilmastonmuutokseen;
- 4) tuottaa tietoa ilmastotoimien tueksi ja edistää kyseisen tiedon käyttöä.

4 §

Määrärahan käyttötavat

Maa- ja metsätalousministeriö saa käyttää määrärahaa valtionavustuksiin ja julkisiin hankintoihin sekä osoittaa määrärahaa valtion virastolle ja laitokselle.

5 §

Määrärahan käytön yleiset edellytykset

Valtionavustuksen myöntäminen ja määrärahan osoittaminen perustuvat kokonaisuarkintaan ja arviointiin toiminnan tai hankkeen odotetusta vaikuttavuudesta määrärahan käytön tavoitteisiin pääsemiseksi sekä tuettavan hankkeen kustannustehokkuuteen, laatuun ja toteuttamiskelpoisuuteen. Lisäksi edellytyksenä on, että toimintaa tai hanketta koskevasta suunnitelmasta ilmenevät:

- 1) toiminnan tai hankkeen vaikutus hallitusohjelman mukaisiin maankäyttösektorin ilmastotavoitteisiin sekä hankkeen taloudellinen ja muu yhteiskunnallinen merkitys;
- 2) toimintaan tai hankkeeseen osallistuvien henkilöiden asiantuntemus ja muu hankkeen toteutuksen organisointi; sekä
- 3) suunnitelma toiminnan tai hankkeen tulosten viemisestä käytäntöön.

Määrärahalla tehtävissä julkisissa hankinnoissa ostettavan palvelun valinnassa tulee kiinnittää huomiota palvelun vaikuttavuuteen maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden kokonaisuuden tavoitteisiin pääsemiseksi sekä kustannustehokkuuteen, laatuun ja toteuttamiskelpoisuuteen.

Määrärahan käyttötarkoitusta toteuttavilla henkilöillä tulee olla rahoitettavaan toimintaan tai hankkeeseen liittyvää asiantuntemusta ja kokemusta.

Maa- ja metsätalousministeriön tulee varmistaa, ettei tämän asetuksen nojalla myönnettä valtionavustusta, tehdä julkista hankintaa tai osoiteta valtion virastolle tai laitokselle määrärahaa siten, että rahoitus on päällekkäistä muun julkisen rahoituksen kanssa.

6 §

Rahoitettavat toimenpiteet

Määrärahaa saa käyttää 3 §:n mukaisiin tavoitteisiin liittyviin seuraaviin toimenpiteisiin:

- 1) maankäyttösektorin tutkimus, kehittäminen ja innovaatiotoiminta;
- 2) maankäyttösektorin tietopohjan vahvistaminen, tietojärjestelmien ja tietotuotteiden kehittäminen;
- 3) ilmastokestävään maatalouteen liittyvät kehittämistoimet:
 - a) turvepeltojen käyttö ja hoito,
 - b) vesitalouden hallinta, maaperän kasvukunto, viljelyn monipuolistaminen ja viljelykierrot,
 - c) maaperän hiilensidonnain ja hiilen varastoinnin edistäminen,
 - d) maatalouden ilmastomuutoksen sopeutumisen edistäminen;
- 4) ilmastokestävään metsätalouteen liittyvät kehittämistoimet:
 - a) metsien hiilinielujen ja -varastojen vahvistaminen edistämällä metsien kasvukykyä ja terveyttä (kangas- ja turvemaat) ilmastokestävällä metsien hoidolla ja käytöllä,
 - b) pitkäikäisten hiilivarastoina toimivien puutuotteiden valmistuksen ja käytön edistäminen, tutkimus ja tuotekehitys sekä metsätalouden sivuvirtojen hyödyntäminen (fossiilisten resurssien substituutiovaikutukset),
 - c) metsätalouden ilmastomuutokseen sopeutumisen edistäminen;
- 5) maankäytön muutoksiin liittyvät kehittämistoimet:
 - a) metsitykseen liittyvät tukitoimet,
 - b) metsäkadon ehkäisyyn liittyvät toimet;
 - c) toimenpiteet pellonraivaamisen vähentämiseksi;
- 6) monitavoitteisten kosteikkojen edistäminen;
- 7) monimuotoisuus- ja ilmastotoimenpiteiden yhteensovittamiseen liittyvät toimet;
- 8) maankäyttösektorin hiilikorvaus- ja kauppajärjestelmien tutkimus, kokeilut ja tietopohjan parantaminen;

- 9) maankäyttösektorin politiikkavalmistelu;
 - 10) päästöjen ja nielujen raportoinnin, laskennan ja tietopohjan luotettavuuden parantaminen;
 - 11) ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (SopS 61/1994), Pariisin sopimuksen (SopS 75–76/2016) ja Euroopan unionin ilmastopolitiikan tavoitteisiin liittyvät tehtävät sekä muuhun kansainväliseen yhteistyöhön liittyvät tehtävät;
 - 12) muut vastaavat 3 §:n tavoitteita edistävät toimenpiteet.
- Lisäksi määrärahaa saa käyttää I momentissa lueteltuihin toimenpiteisiin liittyvään koordinaatioon, viestintään ja vuorovaikutukseen, tietämyksen siirtoon, neuvontaan ja koulutukseen.

7 §

Valtionavustus taloudelliseen toimintaan

Valtionavustusta ei saa myöntää taloudelliseen toimintaan, ellei avustus ole Euroopan unionin valtioneuvoston päätösten mukainen. Valtiontukena myönnettävän avustuksen oikeusperustana tulee olla:

1) tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettu komission asetus (EU) N:o 651/2014, jäljempänä *yleinen ryhmäpoikkeusasetus*;

2) tiettyjen maa- ja metsätalouseläinten ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettu komission asetus (EU) N:o 702/2014, jäljempänä *maatalouden ryhmäpoikkeusasetus*; tai

3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettu komission asetus (EU) N:o 1407/2013, jäljempänä *yleinen de minimis -asetus*.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tai maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla valtionavustusta voidaan myöntää seuraaviin tukimuotoihin:

- 1) tutkimus- ja kehittämishankkeet;
- 2) pk-yrityksille myönnettävä innovaatiotuki;
- 3) koulutustuki;
- 4) tuki neuvontapalveluihin;
- 5) tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskeviin toimiin tarkoitettu tuki.

Silloin, kun valtionavustuksen oikeusperustana on yleinen ryhmäpoikkeusasetus, avustuksen tulee täyttää kyseisen asetuksen I luvussa säädetyt yleiset edellytykset ja kyseessä olevalle tukimuodolle asetetut erityiset edellytykset. Silloin, kun valtionavustuksen oikeusperustana on maatalouden ryhmäpoikkeusasetus, avustuksen tulee täyttää kyseisen asetuksen I luvussa säädetyt yleiset edellytykset ja kyseessä olevalle tukimuodolle asetetut erityiset edellytykset. Silloin, kun valtionavustuksen oikeusperustana on yleinen de minimis -asetus, avustuksen tulee täyttää kyseisessä asetuksessa säädetyt edellytykset.

8 §

Taloudelliseen toimintaan myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärä

Yleisen de minimis -asetuksen nojalla myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärä on 90 prosenttia toiminnan tai hankkeen kustannuksista.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen ja maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärästä säädetään mainituissa komission asetuksissa.

5/2021

9 §

Valtionavustus muuhun kuin taloudelliseen toimintaan

Valtionavustusta voidaan myöntää muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Jos valtionavustuksen saajana on kunta tai maakuntien liitto, avustusta voidaan myöntää tämän asetuksen tarkoitukseen liittyvään lakisääteiseen tai muuhun tehtävään. Avustuksen enimmäismäärä on 90 prosenttia toiminnan tai hankkeen kokonaiskustannuksista. Jos valtionavustuksen saaja on Suomen metsäkeskus, avustusta voidaan myöntää keskuksen tämän asetuksen tarkoitukseen liittyvän julkisen hallintotehtävän hoitamiseen. Metsäkeskukselle myönnettävä avustus voi kattaa toiminnan tai hankkeen kustannukset kokonaisuudessaan.

10 §

Hyväksyttävät kustannukset

Hyväksyttäviksi kustannuksiksi katsotaan avustettavan toiminnan tai hankkeen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset. Toiminnan tai hankkeen toteuttamisessa avustuksen saajalle syntyneet tulot vähennetään toiminnan tai hankkeen kokonaiskustannuksista.

Hyväksyttävänä kustannuksina otetaan huomioon ne kustannukset, jotka kirjanpitolain (1336/1997) ja kirjanpitoasetuksen (1339/1997) sekä hyvän kirjanpitoavan mukaan on kirjattava avustuksen käyttäjälle kuluksi. Avustusten hyväksyttäviin kustannuksiin sovelletaan maa- ja metsätalousministeriön yleis- ja erityisavustuksia koskevia ohjeita. Jos avustus myönnetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tai maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena avustuksena, hyväksyttävät kustannukset määräytyvät kuitenkin ensisijaisesti sen mukaan, mitä kyseisen tukimuodon hyväksyttävistä kustannuksista säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat ohjeet hyväksyttävistä kustannuksista osoittaessa määrärahaa valtion virastolle tai laitokselle.

11 §

Riippumaton tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä yhteistyö

Määrärahaa saa käyttää riippumattoman tutkimus- ja kehittämistoiminnan harjoittamiseen tiedon lisäämiseksi ja ymmärryksen parantamiseksi yhteistyöhön perustuva tutkimus- ja kehittämistoiminta mukaan luettuna edellyttäen, että toiminta järjestetään tutkimus- sekä kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävän valtiontuen puitteista annetun komission tiedonannon (2014/C 198/01) 2.2.2 luvun mukaisesti.

12 §

Valtionapuviranomainen

Maa- ja metsätalousministeriö toimii tässä asetuksessa tarkoitettujen valtionavustusten osalta valtionapuviranomaisena.

13 §

Rahoituksen saaja

Avustusta voidaan myöntää julkis- tai yksityisoikeudelliselle oikeushenkilölle. Määrärahaa voidaan myöntää valtion virastolle ja laitokselle.

5/2021

14 §

Rahoituksen hakeminen

Valtionavustusta haetaan maa- ja metsätalousministeriöltä tätä tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella erikseen ilmoitettavana ajankohtana. Maa- ja metsätalousministeriö julkaisee hakuilmoitukset ja hakuohjeet internetsivuillaan. Avustusta on haettava ennen hankkeen toteuttamisen aloittamista.

Määrärahaa haetaan maa- ja metsätalousministeriöltä. Ministeriö antaa tarkemmat ohjeet määrärahan hakemisesta.

15 §

Selvitys rahoituksen käytöstä

Valtionavustuksen saajan on annettava maa- ja metsätalousministeriölle selvitys avustuksen käytöstä kolmen kuukauden kuluessa avustettavan toiminnan tai hankkeen päättymisestä. Selvitys annetaan käyttäen maa- ja metsätalousministeriön vahvistamaa lomaketta.

Määrärahan käytöstä annetaan selvitys käyttäen maa- ja metsätalousministeriön vahvistamaa lomaketta.

16 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 13 päivänä tammikuuta 2021 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2025.

Helsingissä 7 päivänä tammikuuta 2021

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Metsäneuvos Marja Kokkonen